

Piilume aadliproua pitse...

PILLE HERMANN

...ja seda võib häbenemata teha kuni 1. aprillini Harjuma muuseumis, sest selle ajani on avatud näitus "Vääna mõisaproua heegelpitsid".

"Näitusel välja pandud koopiapitside aluseks on ajaloolised heegelpitsiproovid, mis legendi kohaselt on kuulunud kunagi Vääna mõisaprouale ning pärinevad väidetavalt 1860. aastatest," ütleb näituse kuraator Heli Nurger. Et pitsiproovidel pole initsiaale, ei saa kindlalt väita, millise mõisaproua pitsidega tegu.

Küll aga on ajalooallikatest selgunud, et XIX sajandi keskel elas ki Vääna mõisas valgustuslik mõisaproua Pauline Luise von Stackelberg (1812–1866), kes lisaks kohaliku kooli käivitamisele ja mõisasüdamas asuva pargi planeerimisele tegeles ka talutüdrukutele heegeldamise ning talupoistele õlgkübarate valmistamise õpetamisega, lisab ta veel.

Vastuseks küsimusele, kust idee alguse sai, selgitab Heli Nurger, et on nende pitsiproovide kõrval üles kasvanud, neid joonistusplokki õmmelduna aastaid lehitsenud ning mõnda tütarlapsena ise järele heegeldada püüdnud.

Nii juhtuski, et 2010. aasta oktoobrikuus kutsus ta Keilas kokku Pitsiklubi, millel kohapeal kuus püsiliiget. Kuid heegeldamishuvilisi oli veel Väänast, Märjamaalt, Taeblast, Tallinnast ning üks heegeldaja tegi oma tööd koguni Brüsselis elades.

Kaunid peenelt valmistatud pitsiproovid ajendasid Pitsiklubi liikmeid mustreid üles märkima ning järele heegeldama. Suure töö tu-

Ajalooline põllepits.

Väärtuslikud heegelpitsid on jäädvustatud raamatukaante vahele.

Krae, mis sobib kaunistama iga väikest musta kleiti.

lemusena valmis raamat "Vääna mõisaproua heegelpitsid", mis ei sisalda pelgalt tööproove ja mustreid, vaid ka kauneid esemeid, mille õmbles iga autor vastavalt oma soovile või vajadusele. Raamat on ilus nii sisult kui kujunduselt.

Kitsuke näitusetuba on ohtralt täis kaunist käsitööd. Nii kohtuvadki siin aegumatud pitsid ning kaas-aegsed pitskaunistustega tarbe- ja rõivaesemed, millel igaljuhul on jutustada oma lugu.

Heli Nurger loodab, et raamat rõõmustab nii ajaloo- kui käsitõhuvilisi, innustab Vääna kanti tulema ning ise heegelnõela järele haarama. Huviline saab raamatu kohe muuseumist ka kaasa osta.

Lisaks heegelpitsile kaunistavad põlle lappvoldid ja krousitud serva-ga alläär.

PILLE HERMANN